biblioteca
de artă

100

catalog

EDITURA MERIDIANE

panorama
artelor plastice
contemporane
templele
din
angkor
michelangelo
pictura
romantică
trei ore
în muzeul prado
•
barocul
acest
ev mediu
românesc

catalog

biblioteca
de artă

100

catalog

editura
meridiane

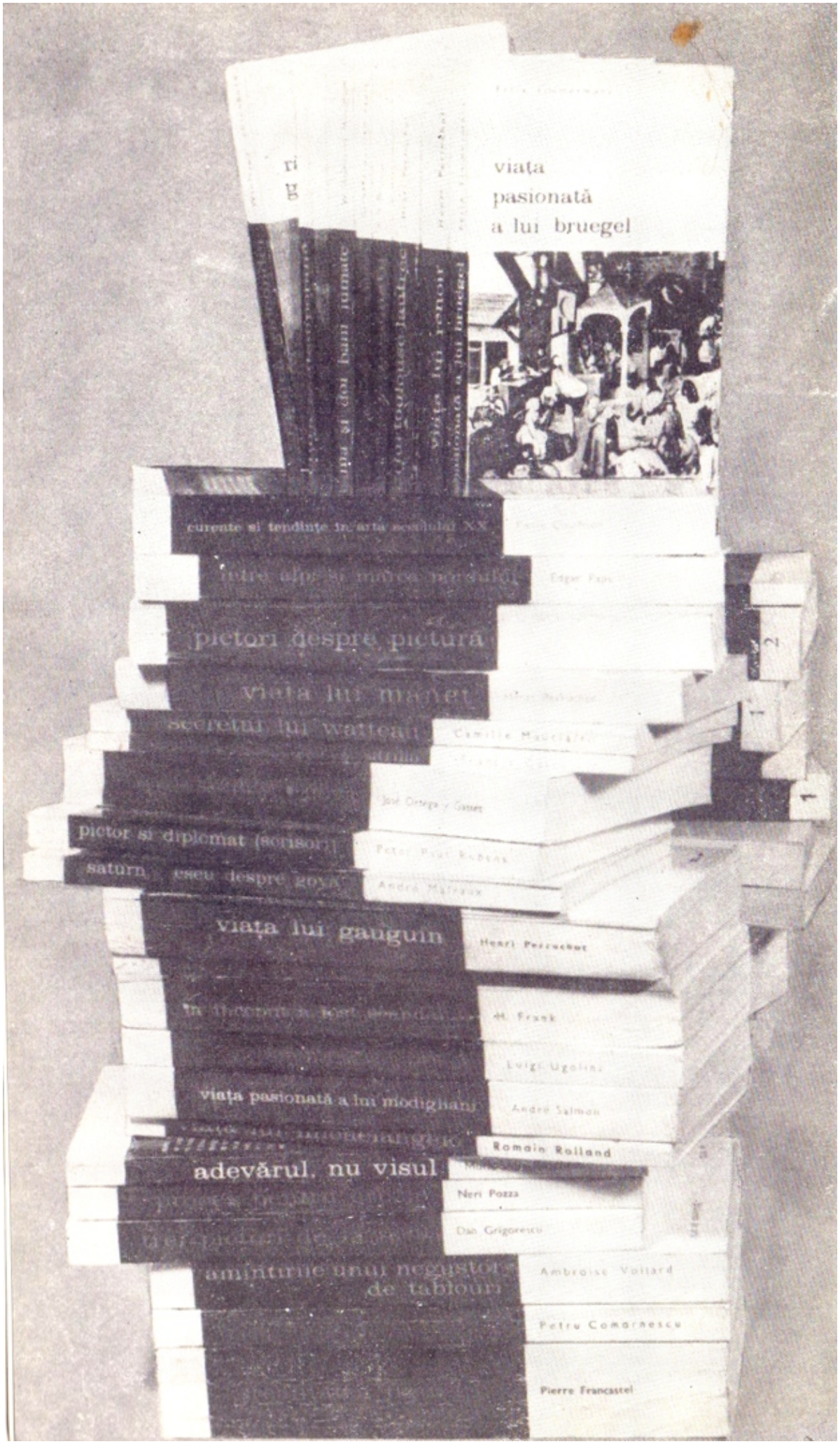
viața
pasionată
a lui bruegel
curente și tendințe în arta secolului XX
pictori despre pictură
viața lui manet
secretul lui watteau
pictor și diplomat (scrisori)
saturn. eseu despre goya
viața lui gauguin
viața pasionată a lui modigliani
adevărul. nu visul
amintirile unui negustor de tablouri
Romain Rolland
Neri Pozza
Dan Grigorescu
Ambroise Vollard
Petru Comarnescu
Pierre Francastel

O carte bună este, într-un fel, un loc geometric. Ea reprezintă punctul de contact al direcțiilor mari ale cunoașterii, confluența dintre cunoașterea lumii și cunoașterea de sine. Periplele separate ale acestor două mari cursuri de gîndire le-au îmbogățit și individualizat pe fiecare, diversificîndu-le spornic de-a lungul mileniilor de care avem știre. Un autor, cu mintea și sufletul fecundate de rîvna lor, face ca ele să se regăsească reunite, așa fel încît experiența umană prilejuită de lectura cărții să transforme în chip creator conștiințele cititorilor, să le rezolve crizele, echilibrîndu-i, predispunîndu-i spre reînnoire.

O carte de artă, despre artă, în jurul artei, poate fi cu atît mai vîrtos o experiență capitală a puterii noastre de a vieții spiritual și de a ne manifesta prezența în orizontul cunoașterii și autocunoașterii, la nivel individual și colectiv, pentru că operele de artă au același caracter ca și cărțile bune: ele sînt în același timp mărturie despre *lumea*, strecurată într-o (și printr-o) conștiință, ca și mărturie despre *conștiința* în care s-a impus imaginea lumii, cu valorificările specifice adăugate inerent constatării existenței lumii și modurilor ei specifice de manifestare, pe straturi de pătrundere succesiv dezvăluite, după puterea spiritului celui ce a creat opera.

Spun că o carte despre artă — exegeză analitică ori comentariu circumlocutoriu, indiferent, ori

doar excurs expozitiv — oferă şanse mai mari decît oricare alt tip de carte, de a cataliza spiritul uman spre descoperirea adevăratelor lui ţeluri (care nu-s, pare-se, altele decît cele deduse din înţelegerea întregului existenţei), şi-mi întemeiez afirmaţia pe faptul că arta, ca obiect de studiu, ridică *la pătrat* posibilităţile autorului cărţii de a opera mult-dorita osmoză dintre conştiinţa de sine şi conştiinţa de lume, din momentul în care în chiar opera de artă studiată această osmoză se afla, la un prim nivel, operată. Într-adevăr, pornind de la adevărul perspicuităţii şi polisemiei inerente reuşitei estetice reale, căci mesajele operelor se constituiesc telescopat, pe nivele decurgînd unele din altele după forţa de receptare a categoriilor diverse de „public", trebuie să recunoaştem că aceea ce se cheamă cu un termen curent „educaţie estetică" înseamnă mult mai mult decît iniţiere într-un *mod de lectură* a unor limbaje, specifice fiecărei arte, înseamnă iniţiere într-un *mod de a organiza mental şi de a valorifica*, sentimental, imaginea universului, cu resimţirea clară a consubstanţialităţii dintre om şi lume, a datoriilor ce decurg pentru ins din stituaţia sa de parte a unui întreg, a putinţelor sufletului uman de „a se bucura în chip drept" de spectacolul miracolului existenţei. Şi „a te bucura în chip just şi licit", adică a avea conştiinţa că nu furi nimănui o bucurie de care oricine e vrednic să-i priceapă sursa se poate prevala, e singura plăcere înaltă: e adevăratul sens al satisfacţiei estetice superioare. În momentul în care o carte ne ajută să pricepem că viaţa spirituală poate avea şi asemenea tensiuni, fecunde, urmate de asemenea detente binefăcătoare, pulsaţia fluxului nostru interior devine harnică: metabolismul nostru spiritual va face să se asimileze substanţei noastre tot mai mult din ceea ce e altceva decît *eul*, şi să ne deşteptăm din izolarea în care ne-au vîrît, ca într-o fundătură a căilor lăuntrice, egolatria şi egocentrismul specifice unui anume tip de individualism, dominant în cultura bazată pe patrimoniu, pe cantitativ.

„Scientia qualitatum", filosofia, este un nivel de

atins. Critica de artă, filosofie a operei estetice concrete, e un drum către acest ţel.

Nu ştiu dacă Editura Meridiane a izbutit, în toate sectoarele activităţii ei de două decenii, la fel de bine să contribuie la aceste ţeluri educative, cum a izbutit înfiinţînd şi susţinînd existenţa, timp de şapte ani în şir, a *Bibliotecii de artă*, azi la al o sută-lea număr. Iniţiatorului colecţiei, colaboratorul şi colegul meu mai tînăr, criticul Modest Morariu, om de cultură şi de gust, (şi om de bine pe deasupra, ceea ce e foarte important), i se cuvin o bună parte din aplauzele publicului, în rîndurile căruia m-am aflat cînd am descoperit cu bucurie coincidenţa dintre gîndul lui şi dorinţele mele reale.

Azi, cînd sîntem amîndoi la cîrma ambarcaţiunii denumite „Meridiane", el, secundul lup-de-mare cu mii de mile de navigaţie, eu, proaspăt editor, cu nici o altă zestre decît aceea de fost simplu cititor însetat de carte bună, nu ne rămîne decît să-i urăm şi în viitor colecţiei *Biblioteca de artă* un destin pe măsura serviciilor ce poate aduce culturii româneşti şi sporului de omenie al sufletelor din acest sector al lumii, unde se pun bazele unui nou mod de a fi.

Director

Ion Frunzetti

velazquez
goya
renașterea italiană
renașterea italiană
scrisori
istoria teatrului universal
istoria teatrului universal
istoria teatrului universal
istoria teatrului universal
agonie și extaz
Edgar Papu

Cînd a inițiat această primă *Bibliotecă de artă* din istoria editorială a țării, editura era convinsă nu numai că ea corespunde unei reale necesități, ci și că se va bucura de un succes de public pe care scurgerea timpului, marcat de apariția celui de al 100-lea număr, nu avea decît să-l confirme. Ce ne determina să scontăm succesul acesta? În primul rînd faptul că o literatură în limba română, consacrată artei și problemelor ei, era încă — dacă facem abstracție de o serie de onorabile excepții — practic inexistentă; în al doilea rînd faptul că setea de lectură a publicului cititor românesc, dorința de informare și cunoaștere, spărgea toate cadrele cunoscute, vădind un interes încă neatins în trecutul nostru editorial; în al treilea rînd, în sfîrșit, faptul că nu putea fi refuzat acestui public, care confirmă într-un mod atît de strălucit avîntul cultural cunoscut astăzi în țara noastră, unul din instrumentele de bază pentru formarea și perfecționarea lui și anume cartea de artă, în ipostazele ei cele mai variate. De aici tendința de a aduna într-o bibliotecă ilustrată temele cele mai diferite, de la accesibila carte beletristică pînă la cartea de gîndire estetică, de la volumul de informare pînă la cartea de idei, de la sondarea și readucerea în actualitate a trecutului pînă la cartea tulburătoare de prognoză a viitorului artei. Mai pe scurt, de la cartea de popularizare pînă la

cartea de referință; un fel, deci, de bibliotecă de artă „pentru toți", menită să înlesnească mai scurte sau mai lungi călătorii intelectuale pe toate meridianele, menită să exploreze, sub semnătura unor prestigioși autori români și străini, propriile noastre valori și valorile originale ale altor popoare, de la cele apropiate nouă pînă la cele mai depărtate, de la marile culturi tradiționale ale Europei pînă la cele în curs de redescoperire și reafirmare de pe întregul glob. Mari nume de gînditori, esteticieni și istorici de artă, mari perioade de înflorire artistică, mari artiști, au devenit astfel sau devin noțiuni curente pentru publicul nostru și vor deveni, sîntem siguri, în continuare; fiindcă apariția celui de al 100-lea număr din *Biblioteca de artă* nu înseamnă pentru editura noastră doar un număr festiv, ci și un bilanț, o experiență, pe concluziile căruia dorim să clădim mai departe, șlefuind asperitățile inerente oricărui început, umplînd goluri încă existente, selectînd și valorificînd, îmbunătățind fără încetare sau, cu alte cuvinte, respectînd îndatorirea pe care ne-am luat-o în urmă cu 100 de numere, parte din datoria noastră de onoare de editori.

Redactor **șef**

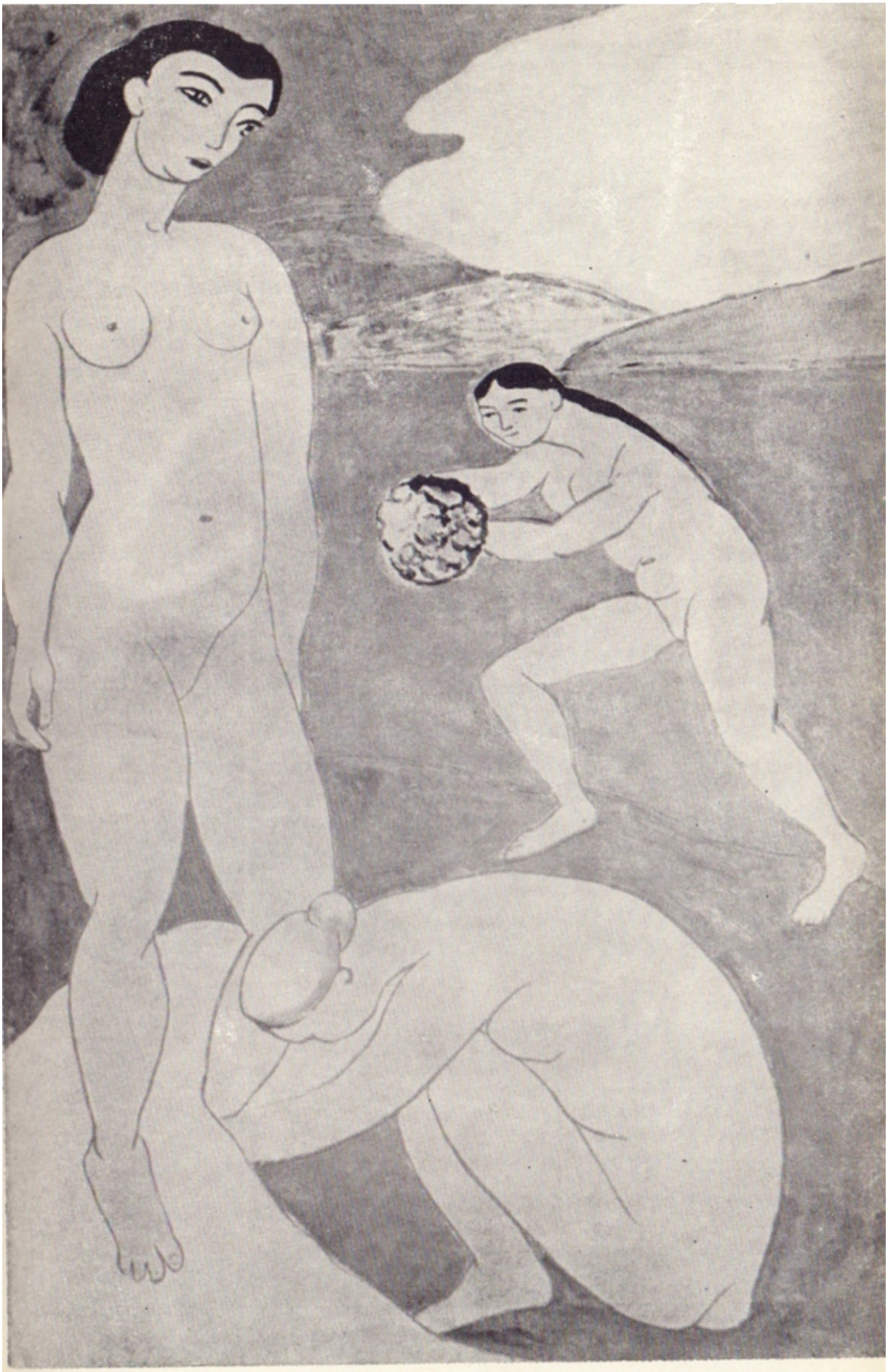

Matisse — *Lux, calm și voluptate, varianta II*

Modigliani — *Femeie șezînd* →

1.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI MANET
TRADUCERE DE IRINA FORTUNESCU

2.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI CÉZANNE
TRADUCERE DE SERGIU DAN

3.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI VAN GOGH
TRADUCERE DE SABINA DRĂGOI-OSMAN

4.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI TOULOUSE-LAUTREC
TRADUCERE DE RODICA LIPATTI

5.
Elena Vianu
DELACROIX

6.
George Oprescu
THÉODORE GÉRICAULT. Ediția a II-a

7.
Auguste Rodin
ARTA
TRADUCERE DE ANDREEA DOBRESCU-WARODIN

Delacroix — *Masacrul din Chios*

8—10.
Giorgio Vasari
VIEȚILE PICTORILOR, SCULPTORILOR
ȘI ARHITECȚILOR CELEBRI
TRADUCERE DE ȘTEFAN CRUDU

11.
Antonina Vallentin
PABLO PICASSO
TRADUCERE DE PERICLE MARTINESCU

12.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI GAUGUIN
TRADUCERE DE MIRCEA IVĂNESCU

13.
Henri Perruchot
VIAȚA LUI SEURAT
TRADUCERE DE IRINA MAVRODIN

14—15
Antonina Vallentin
LEONARDO DA VINCI
TRADUCERE DE CONSTANTIN TOIU

Géricault — *Pluta Meduzei*

16
André Salmon
VIAȚA PASIONATĂ A LUI MODIGLIANI
TRADUCERE DE SABINA DRĂGOI-OSMAN ȘI MARINA MARINESCU

17—18
VIAȚA LUI BENVENUTO CELLINI
SCRISĂ DE EL ÎNSUȘI
TRADUCERE DE ȘTEFAN CRUDU

19
Roger Avermaete
REMBRANDT ȘI EPOCA SA
TRADUCERE DE PAUL B. MARIAN

20
Eugène Fromentin
MAEȘTRI DE ODINIOARĂ
TRADUCERE DE MODEST MORARIU

21
Juan Eduardo Cirlot
PICTURA CONTEMPORANĂ
TRADUCERE DE IRINA RUNCAN
PREFAȚĂ DE DAN GRIGORESCU

Seurat — *Port-en-Bessin, într-o duminică*

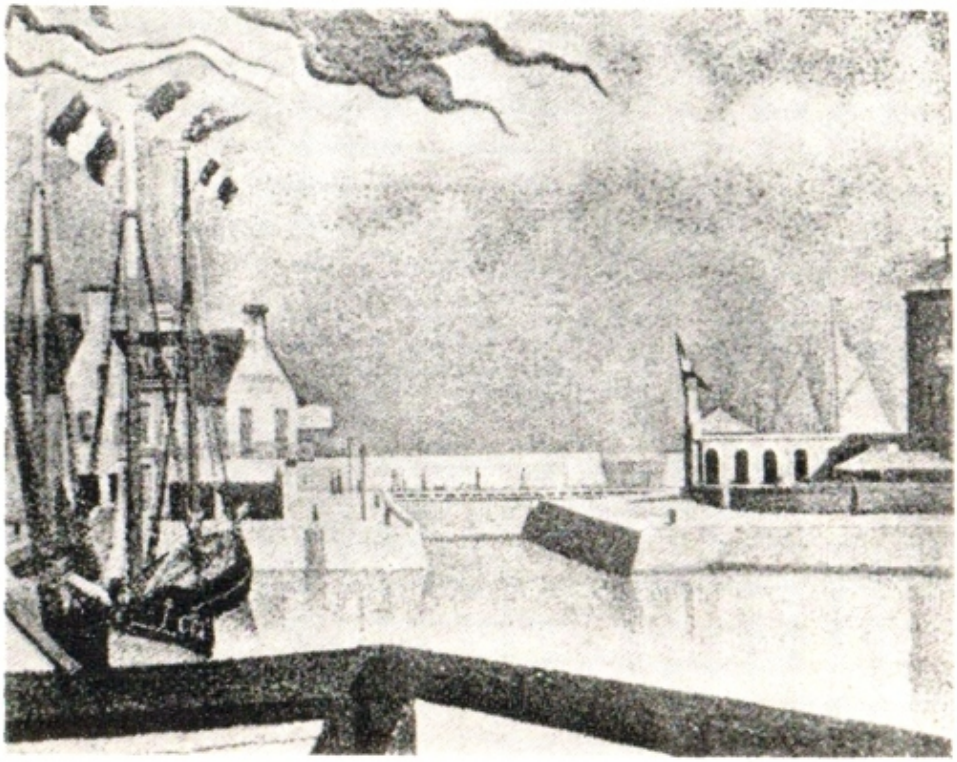

22—23
Fred Bérence
RENAȘTEREA ITALIANĂ
TRADUCERE DE MARIA CARPOV
CUVÎNT ÎNAINTE DE ION PASCADI

24
Ambroise Vollard
AMINTIRILE UNUI NEGUSTOR DE TABLOURI
TRADUCERE DE ILEANA VULPESCU

25
Jacques Lassaigne
PICTORI PE CARE I-AM CUNOSCUT
TRADUCERE ŞI CUVÎNT ÎNAINTE DE RADU VARIA

26—27
Lion Feuchtwanger
GOYA
TRADUCERE DE V. BENEŞ
PREFAŢĂ DE VASILE FLOREA

Rembrandt — *Cerşetori primind pomană*

28
Frank Arnau
ARTA FALSIFICATORILOR,
FALSIFICATORII ARTEI
TRADUCERE DE GHEORGHE SZÉKELY

29
Felix Timmermans
VIAȚA PASIONATĂ A LUI BRUEGEL
TRADUCERE DE FLORIN CHIRIȚESCU

30
Peter Paul Rubens
PICTOR ȘI DIPLOMAT (scrisori)
TRADUCERE DE PAUL B. MARIAN

31
Saint-Paulien
VELÁZQUEZ ȘI TIMPUL LUI
TRADUCERE DE YVONNE ALEXANDRESCU-CIOMÎRTAN

Rubens — *Andromeda* →

Bruegel — *Vînătoare de iepuri*

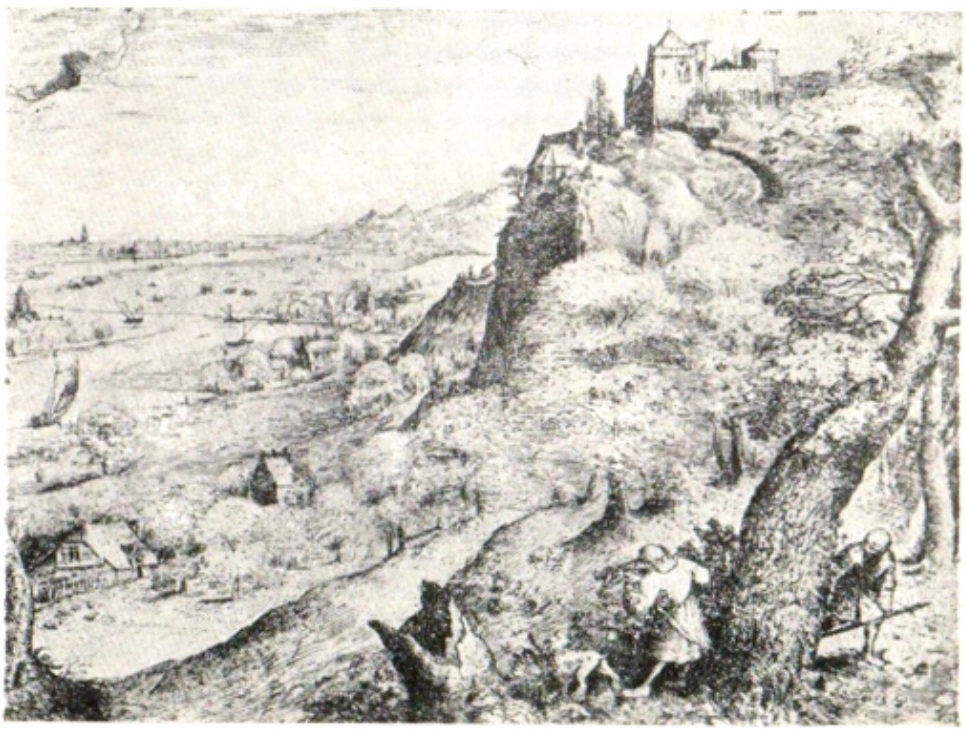

32
André Malraux
SATURN. ESEU DESPRE GOYA
TRADUCERE DE DUMITRU ȚEPENEAG

33
Camille Mauclair
SECRETUL LUI WATTEAU
TRADUCERE DE HORIA VASILESCU

34—35
Van Gogh
SCRISORI
TRADUCERE DE EM. SERGHIE

36
Francis Carco
UTRILLO
TRADUCERE DE DUMITRU DANCU

37
Gilbert Guilleminault
BLESTEMAȚII. DE LA CÉZANNE LA UTRILLO
TRADUCERE DE PAVEL POPESCU

38
Henri Perruchot
VIAȚA LUI RENOIR
TRADUCERE DE VICTOR FELEA

39
Francis Carco
PRIETENUL PICTORILOR
TRADUCERE DE ȘERBAN FOARȚĂ

40
Germain Bazin
CLASIC, BAROC ȘI ROCOCO
TRADUCERE DE CONSTANȚA TĂNĂSESCU

41
Marcel Brion
ARTA FANTASTICĂ
TRADUCERE ȘI POSTFAȚĂ DE MODEST MORARIU

42—43
Irving Stone
AGONIE ŞI EXTAZ
TRADUCERE DE GEO DUMITRESCU ŞI LIANA DOBRESCU
CUVÎNT ÎNAINTE DE DAN GRIGORESCU

44
Romain Rolland
VIAŢA LUI MICHELANGELO
TRADUCERE DE C. D. ZELETIN

45
Roger Avermaete
DESPRE GUST ŞI CULOARE
TRADUCERE DE PAUL B. MARIAN

46—49
Vito Pandolfi
ISTORIA TEATRULUI UNIVERSAL
TRADUCERE DE LIA BUSUIOCEANU ŞI OANA BUSUIOCEANU
PREFAŢĂ DE OVIDIU DRIMBA

50
Herbert Frank
LA ÎNCEPUT A FOST SCANDALUL
TRADUCERE DE NICOLAE REITER

51—52
Al. Alexianu
MODE ŞI VEŞMINTE DIN TRECUT

53
Bernhard Berenson
PICTORII ITALIENI AI RENAŞTERII
TRADUCERE DE THEODOR ENESCU

54
André Lhote
SĂ VORBIM DESPRE PICTURĂ
TRADUCERE ŞI CUVÎNT ÎNAINTE DE DUMITRU DANCU

55
Somerset W. Maugham
LUNA ŞI DOI BANI JUMATE. Ediţia a II-a
TRADUCERE DE ELISABETA MARIAN
PREFAŢĂ DE PETRU COMARNESCU

56
C. Arthaud, F.H. Stevens, F. Cali
ARTA CONCHISTADORILOR
TRADUCERE DE MARCEL PETRIŞOR
CUVÎNT ÎNAINTE DE GRIGORE ARBORE

57
Bernard-Philippe Groslier
TEMPLELE DIN ANGKOR
TRADUCERE DE SORIN MĂRCULESCU

58
Luigi Ugolini
LORENZO MAGNIFICUL
TRADUCERE DE ADRIANA LĂZĂRESCU
PREFAŢĂ DE ZOE DUMITRESCU-BUŞULENGA

Henri Rousseau — *Războiul*

59—60
Jean Cassou
PANORAMA ARTELOR PLASTICE CONTEMPORANE
TRADUCERE DE RADU VARIA
PREFAŢĂ DE TITUS MOCANU

61
Eugenio d'Ors
TREI ORE ÎN MUZEUL PRADO. BAROCUL
TRADUCERE ŞI PREFAŢĂ DE IRINA RUNCAN

62
Winfried Löschburg
RĂPIREA GIOCONDEI
TRADUCERE ŞI PREFAŢĂ DE GABRIELA DOLGU

63
Paul Cézanne
CORESPONDENŢĂ
TRADUCERE DE ANDREEA DOBRESCU-WARODIN

64
Felix Timmermans
VIAŢA PASIONATĂ
A LUI ADRIAEN BROUWER
TRADUCERE DE SOFIA MARIAN

Michelangelo — *Pietà*

65
Petru Comarnescu
CONFLUENȚE ALE ARTEI UNIVERSALE

66
Carola Giedion-Welcker
PAUL KLEE
TRADUCERE DE OLGA BUȘNEAG ȘI RUDOLF GEIB
PREFAȚĂ DE ANDREI PLEȘU

67
Lina Putelli
TIȚIAN
TRADUCERE ȘI CUVÎNT INTRODUCTIV DE GEORGE LĂZĂRESCU

68
Henri Focillon
MAEȘTRII STAMPEI
TRADUCERE DE MIHAIL STĂNESCU
CUVÎNT ÎNAINTE DE GETA BRĂTESCU

69
Marcel Brion
ARTA ABSTRACTĂ
TRADUCERE DE FLORIN CHIRIȚESCU
PREFAȚĂ DE BALCICA MĂCIUCĂ

70
S.N. Behrman
DUVEEN ȘI MILIONARII
TRADUCERE DE ANA OTEL
PREFAȚĂ DE GRIGORE ARBORE

71—72
Etienne Drioton, Pierre du Bourguet
ARTA FARAONILOR
TRADUCERE DE IRINA MAVRODIN
PREFAȚĂ DE RADU FLORESCU

73
* * *
PICTORI DESPRE PICTURĂ
(Texte alese și adnotate de Eric Protter)
TRADUCERE DE ȘTEFAN STOENESCU
PREFAȚĂ DE ANDREI PLEȘU

74

Roger Avermaete

RUBENS ȘI EPOCA SA

TRADUCERE DE PAUL B. MARIAN

PREFAȚĂ DE MIHAI DRIȘCU

75

José Ortega y Gasset

VELÁZQUEZ ● GOYA

TRADUCERE DE DAN MUNTEANU

PREFAȚĂ DE ANDREI IONESCU

Celicev — *Migdală*

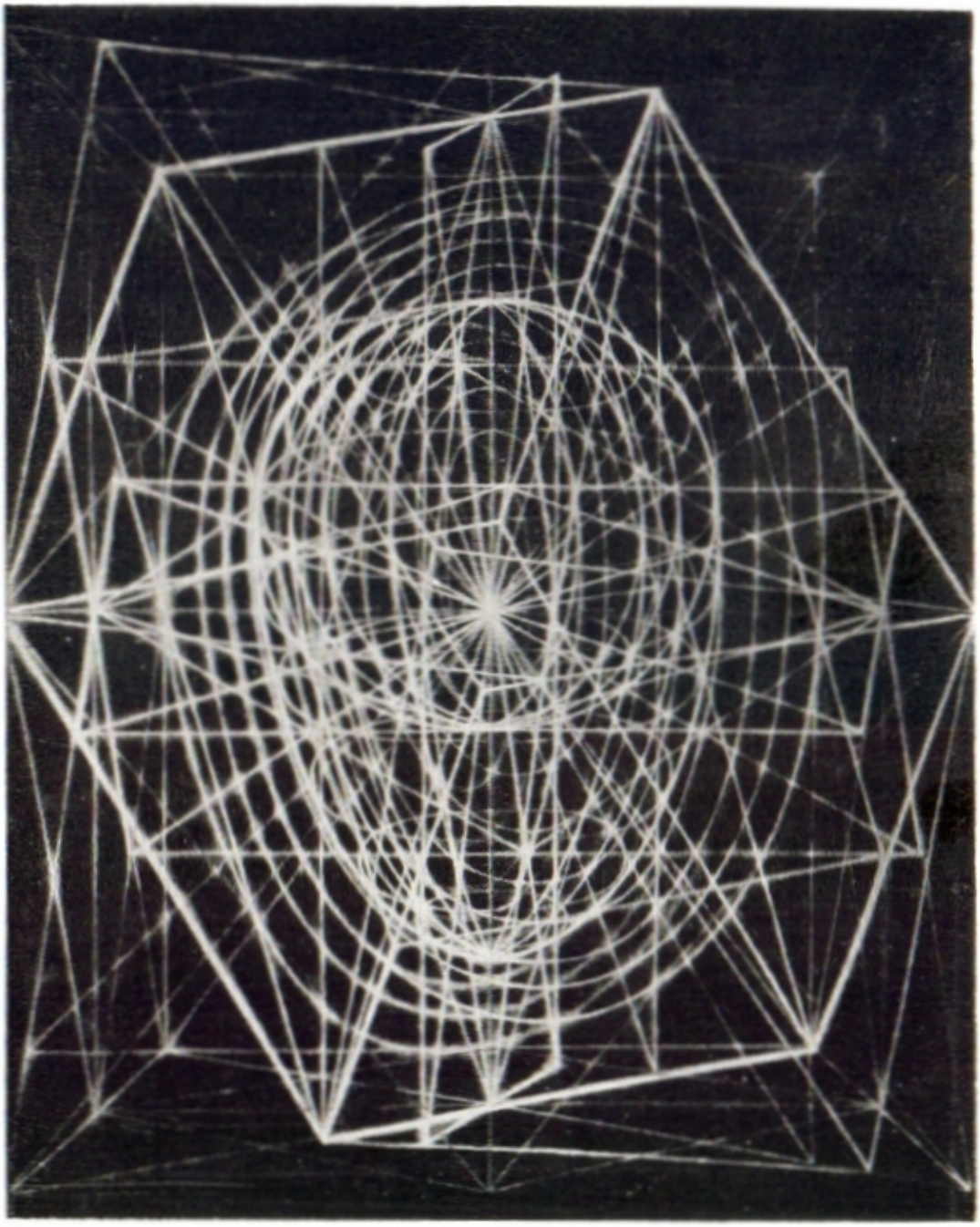

76
Marcel Brion
PICTURA ROMANTICĂ
TRADUCERE ŞI PREFAŢĂ DE MODEST MORARIU

77
I.P. Mayoux
PICTURA ENGLEZĂ
TRADUCERE DE MIHAI MURGU
PREFAŢĂ DE GRIGORE ARBORE

Courbet — *Atelierul pictorului*

George Stubbs — *Leu speriind un cal alb*

78
Pierre Francastel
REALITATEA FIGURATIVĂ
TRADUCERE DE MIRCEA TOMUŞ
PREFAŢĂ DE ION PASCADI

79
Denise Aimé-Azam
PATIMA LUI GÉRICAULT
TRADUCERE DE MIHAI ELIN

80
Marie Luise Kaschnitz
ADEVĂRUL, NU VISUL
TRADUCERE ŞI CUVÎNT ÎNAINTE DE VICTOR H. ADRIAN

81
Irving Stone
BUCURIA VIEŢII
TRADUCERE DE GEO DUMITRESCU ŞI LIANA DOBRESCU
PREFAŢĂ DE TITUS MIHALI

82
Pierre Courthion
CURENTE ŞI TENDINŢE ÎN ARTA SECOLULUI XX
TRADUCERE DE MARIA CARPOV
PREFAŢĂ DE MIRCEA DEAC

Géricault — *Cinci cai legaţi de un proţap*

Braque — *Natură moartă*

83
Ivar Lissner
CULTURI ENIGMATICE
TRADUCERE ŞI CUVÎNT ÎNAINTE DE VICTOR H. ADRIAN

84
Charles de Tolnay
MICHELANGELO
TRADUCERE DE CONSTANŢA TĂNĂSESCU
PREFAŢĂ DE C. D. ZELETIN

85
Jacques Lassaigne
PICTORI PE CARE I-AM CUNOSCUT.
Ediţia a II-a.
TRADUCERE ŞI CUVÎNT ÎNAINTE DE RADU VARIA

86
Al. Alexianu
ACEST EV MEDIU ROMÂNESC
ÎNSEMNĂRI DE ICONOGRAFIE ŞI ARTĂ VECHE PĂMÎNTEANĂ

Michelangelo — *Păcatul originar* (fragment) (Capela Sixtină)

87
Neri Pozza
PROCES PENTRU EREZIE
TRADUCERE DE EUGEN B. MARIAN
PREFAȚĂ DE ANGELA IOAN

88
Edgar Papu
ÎNTRE ALPI ȘI MAREA NORDULUI
Eseu asupra artei germane

89
Vasile Florea
PICTURA RUSĂ

90
Eugène Fromentin
MAEȘTRI DE ODINIOARĂ. Ediția a II-a.
TRADUCERE, PREFAȚĂ ȘI NOTE DE MODEST MORARIU

91
Dan Grigorescu
TREI PICTORI DE LA 1848.
Ediția a II-a revăzută și adăugită

92
Remo Branca
RAFAEL
TRADUCERE DE EUGEN COSTESCU
PREFAȚĂ DE VASILE FLOREA

93
Galienne și Pierre Francastel
PORTRETUL
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE MARCEL PETRIȘOR

94
Dan Grigorescu
ARTA AMERICANĂ

95
Marcel Zahar
ARTA TIMPULUI NOSTRU
TRADUCERE DE RODICA SAVOPOL

Van Gogh — *Floarea-soarelui*

96
Henri Rheims
VIAȚĂ DE ARTIST
TRADUCERE DE ELIS BUȘNEAG
PREFAȚĂ DE GRIGORE ARBORE

97
Pierre Leprohon
VINCENT VAN GOGH
TRADUCERE DE MIHAI MURGU
PREFAȚĂ DE ANDREI PLEȘU

Serov — *Odiseu şi Nausicaa*

98
Hella Haasse
MISTERUL BOMARZO
TRADUCERE DE H. R. RADIAN
PREFAŢĂ DE ION FRUNZETTI

99
Germain Bazin
ISTORIA AVANGARDEI ÎN PICTURĂ
TRADUCERE DE ALEXANDRU CĂLINESCU
PREFAŢĂ DE CRISTINA ANASTASIU

100
Sidney Geist
BRÂNCUŞI
TRADUCERE ŞI PREFAŢĂ DE ANDREI BREZIANU

În pregătire:

E. H. Gombrich
ARTĂ ŞI ILUZIE
ÎN ROMÂNEŞTE DE D. MAZILU
PREFAŢĂ DE BALCICA MĂCIUCĂ

Gaëtan Picon
LINIILE MÎINII
TRADUCERE DE THEA PREDA
PREFAŢĂ DE DAN HĂULICĂ

René Gustav Hocke
LUMEA CA LABIRINT
TRADUCERE DE VICTOR H. ADRIAN
PREFAŢĂ DE NICOLAE BALOTĂ

Philippe Minguet
ESTETICA ROCOCOULUI
TRADUCERE DE SMARANDA ROŞU
PREFAŢĂ DE GRIGORE ARBORE

Jan Burian, Bohumila Mouchova
MISTERIOŞII ETRUSCI
TRADUCERE DE JEAN GROSSU
PREFAŢĂ DE RADU FLORESCU

Henri Focillon
ARTA OCCIDENTULUI. EVUL MEDIU
ROMANIC ŞI GOTIC
TRADUCERE DE IRINA IONESCU
PREFAŢĂ DE VIORICA GUY MARICA

Marcel Brion
OCHIUL, MÎNA ŞI SPIRITUL PICTORULUI
TRADUCERE DE MARIA VODĂ CĂPUŞAN ŞI VICTOR FELEA
PREFAŢĂ DE ANDREI PLEŞU

André Lhote
DE LA PALETĂ LA MASA DE SCRIS
TRADUCERE ŞI PREFAŢĂ DE ADINA NANU

Georges Charbonnier
MONOLOGUL PICTORULUI
TRADUCERE DE SILVIA KERIM ŞI RUXANDRA NĂDEJDE
PREFAŢĂ DE ANDREI PLEŞU

Jean Gimpel
DESPRE ARTĂ ŞI ARTIŞTI
TRADUCERE DE PAVEL POPESCU
PREFAŢĂ DE TITUS MOCANU

Hans H. Pars
VIAȚA AVENTUROASĂ A OPERELOR DE ARTĂ
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE GHEORGHE SZÉKELY

Francesco de Hollanda
DIALOGURI ROMANE CU MICHELANGELO
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE VICTOR STOICHIȚĂ

Gerhard Menzel
NĂZDRĂVANUL PIETER BRUEGEL
TRADUCERE DE NICOLAE REITER

Dmitri S. Lihaciov
DOUĂ SECOLE DE CULTURĂ RUSĂ

Giulio Carlo Argan
DE LA BRAMANTE LA CANOVA
TRADUCERE DE GEORGE LĂZĂRESCU
PREFAȚĂ DE THEODOR ENESCU

Jean Grenier
ARTA ȘI PROBLEMELE EI
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE MODEST MORARIU

Chagall — *Aniversarea*

El Greco — *Autoportret*

Simon Vestdijk
A CINCEA PECETE
TRADUCERE DE R. H. RADIAN
PREFAȚĂ DE ANDREI PLEȘU

Lajos Nemeth
CSONTVÁRY
TRADUCERE DE EMERIC DEUTSCH
PREFAȚĂ DE VIORICA GUY MARICA

Viktor Lazarev
TEOFAN GRECUL ȘI ȘCOALA SA
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE VASILE FLOREA

Dumitru Dancu
SUZANNE VALADON

Gregorio Marañón
EL GRECO ŞI TOLEDO
TRADUCERE DE ESDRA AL HASID
PREFAŢĂ DE VIRGIL MOCANU

Aleksander Wojciechowski
ARTA PEISAJULUI
TRADUCERE DE ANCA IRINA DRAGOMIR

Bruegel — *Uciderea pruncilor*

Abraham Moles
ARTĂ ŞI ORDINATOR
TRADUCERE DE CLAUDIA DUMITRIU
PREFAŢĂ DE ION PASCADI

Edgar Papu
ARTA ŞI UMANUL

Dmitri Sarabrianov
PICTORI RUŞI MODERNI
TRADUCERE DE VICTOR VAŞCENCO
PREFAŢĂ DE VASILE FLOREA

Tibor Bodrogi
ARTA INDONEZIEI
TRADUCERE DE PAVEL POPESCU

Wilhelm von Bode
MAEȘTRII PICTURII FLAMANDE ȘI OLANDEZE
TRADUCERE DE EUGEN FILOTTI
PREFAȚĂ DE VIORICA GUY MARICA

John Rewald
ISTORIA IMPRESIONISMULUI
TRADUCERE DE IRINA MAVRODIN
PREFAȚĂ DE GRIGORE ARBORE

Van Eyck — *Portretul soților Arnolfini*

Sabatino Moscati
VECHILE CIVILIZAȚII SEMITE
TRADUCERE DE EUGEN COSTESCU

Paolo Santarcangeli
CARTEA LABIRINTURILOR
TRADUCERE DE CRIȘAN TOESCU
PREFAȚĂ DE GRIGORE ARBORE

Kazimierz Michalowski
CUM ȘI-AU CREAT GRECII ARTA
TRADUCERE DE NICOLAE MAREȘ

René Berger
DESCOPERIREA PICTURII
TRADUCERE DE DUMITRU ȚEPENEAG

Werner Hofmann
FUNDAMENTELE ARTEI MODERNE
TRADUCERE DE GRETE AXMANN-MOCANU ȘI TITUS MOCANU
PREFAȚĂ DE TITUS MOCANU

Eugenio d'Ors
VIAȚA ȘI OPERA LUI GOYA
TRADUCERE ȘI PREFAȚĂ DE IRINA RUNCAN

Francine-Claire Legrand
ENSOR, NECUNOSCUTUL
TRADUCERE DE CRINA COȘOVEANU

Charles Delvoye
ARTA BIZANTINĂ
TRADUCERE DE EUGENIA-FLORICA CONDURACHI
PREFAȚĂ DE VASILE DRĂGUȚ

Jakob Rosenberg
REMBRANDT

Max J. Friedländer
DE LA VAN EYCK LA BRUEGEL

Goya — *Ducesa de Alba*

Brâncuşi — *Cumînţenia pămîntului* →

Mergînd mai încet, dar foarte sigur, pe drumul realizărilor de calitate europeană, Editura Meridiane a ajuns la acel moment de bilanţ al lucrurilor împlinite pe care îl constituie apariţia numărului 100 din colecţia *Biblioteca de artă*. Editura şi colaboratorii săi au arătat gust şi pricepere, eleganţă şi rafinament. Sîntem bucuroşi să vedem statornicindu-se astfel tradiţiile moderne, vrednice de România nouă, socialistă.

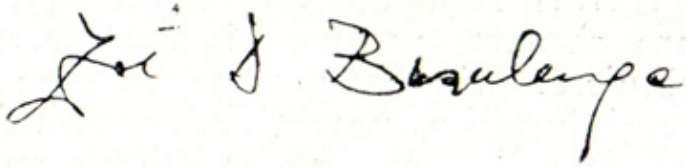

Apariţia de curînd a celui de al 100-lea titlu din colecţia *Biblioteca de artă* reprezintă un eveniment cultural ce trebuie consemnat cu multă bucurie, dată fiind importanţa deosebită a acestei colecţii, publicată prin grija Editurii Meridiane. Aria largă de cuprindere a tematicii — cele 100 de lucrări apărute înfăţişînd aproape întreaga dezvoltare a picturii, de la arta imperiilor agrare pînă la curentele şi tendinţele secolului XX, precum şi momente importante din istoria culturii materiale, a costumului etc. — oferă cititorului

un bogat izvor de documentare și în același timp, datorită competenței și talentului literar al autorilor, ca și excelentei tălmăciri a textelor în românește, o sursă de încîntare.
Călduroase felicitări Editurii Meridiane.

Colecția *Biblioteca de artă* a ajuns la numărul 100, număr care cuprinde implicit într-însul tot efortul rodnic al atîtor energii editoriale, mobilizate ca să-l atingă. Acest succes al unuia din cele mai însemnate focare apartenente culturii noastre de astăzi, care este Editura Meridiane, ne prilejuiește o privire retrospectivă plină de încîntare. Este fericirea neîntrecută a popasului în care îți arunci ochii asupra unei recolte de muncă îndîrjită. Cele o sută de numere apărute pînă acum, cu lucrări fundamentale din autori universali de mare răsunet, precum și din cercetători români, alcătuiesc, prin competența cu care au fost selectate și îngrijite, potențialul constituit al unui nucleu de solidă cultură artistică pentru cititorul și studiosul român. Niciodată, pînă acum, n-am dispus, la un asemenea grad, de materialul cel mai necesar pentru a duce mai departe la noi studiile despre artă la nivel mondial. Acest examen strălucit al *Bibliotecii de artă* deschide și o incontestabilă garanție pentru viitor, îndemnîndu-ne să așteptăm cu încredere, și de acum înainte, cele mai prețioase surprize care se vor ivi de aci întru îmbogățirea continuă a culturii noastre actuale.

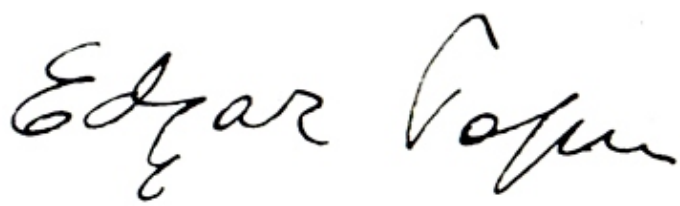

Călăuzită de coordonatele mari ale vieții artistice și culturale mondiale, împlinită prin colaborări aparținînd personalităților de autoritate, române și străine, ale literaturii tuturor despărțămintelor frumosului, înfăptuită prin o originală prezentare tipografică și sugestivă ilustrare prin tehnica imaginii, *Biblioteca de artă* a Editurii Meridiane, ajunsă în prezent la 100 volume, reprezintă unul din principalele instrumente de lucru, informație și orientare în viața culturală a omenirii pe care activitatea editorială românească le-a dat în ultimii ani la iveală.

Tipărirea, în numai cîțiva ani, a o sută de volume închinate artei înseamnă — să o recunoaștem — un fapt de cultură și de curaj un bilanț, totodată, puțin obișnuit chiar și pentru cea mai exigentă cotitură. Și totuși treptat, discret, cu gust pentru lucrul de calitate, cel mai adesea cu siguranța alegerii nuanțate și pentru toate păturile publicului cultivat, iubitor al creației plastice dintotdeauna, năzuința „Meridianelor" de a alcătui o autentică *Bibliotecă de artă* în limba română se împlinește. De la cărți clasice ale istoriografiei de artă europene datorate unui Eugenio d'Ors, unui Henri Focillon, unui Pierre Francastel, la scrierile despre arta abstractă sau despre pictura romantică ale preaprolificului Marcel Brion, de la pagini evocînd arta Egiptului faraonic la biografiile și la corespondența unor maeștri de prim rang ai picturii ultimelor două secole — așadar într-un evantai editorial larg, colorat, necesar, pînă la urmă, oricărei culturi autentice — în rafturile bibliotecilor noastre au venit să se așeze o sută de cărți. O sută de cărți dintre care

cu mult cele mai multe rămîn printre acelea pe care le deschizi cu reală satisfacţie intelectuală şi unde arta din toate timpurile şi locurile îşi dezvăluie eroii şi căutările.

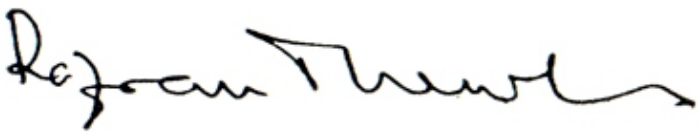

Dacă ne gîndim bine la faptul că nevoia de constituire sistematică a unei bibliografii de specialitate este centrală în orice domeniu de activitate culturală, atunci este clar că, în cuprinsul teoriei artei, colecţia intitulată *Biblioteca de artă*, a Editurii Meridiane îndeplineşte această funcţie esenţială.

Meritul acestei colecţii este dublu. Pe de o parte, ea cuprinde, în mod progresiv, cele mai importante cărţi de specialitate din literatura mondială. Acestea sînt traduse în chip competent şi apar frumos tipărite.

Pe de altă parte, colecţia tinde să ajungă la o extindere a cunoştinţelor despre artă în rîndurile publicului larg.

De aceea, editarea unor lucrări care, deşi mai puţin aprofundate, prin forma lor accesibilă se adresează aproape tuturor, constituie o altă realizare demnă de toată lauda noastră.

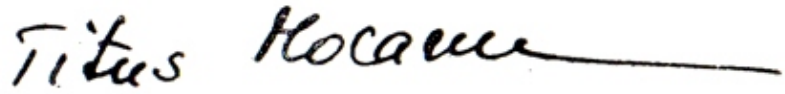

La 7 ani de la prima apariţie, *Biblioteca de artă* însumează 100 de volume. Interesul şi statornicia cu care o urmăresc cititorii — numeroşii iubitori de artă, ca şi specialiştii — sînt cea mai bună dovadă că volumele, datorate unor recunoscute autorităţi, răspund nevoii de informare, orientare, de cîntărire critică, în aria cuprinzătoare, şi nu o dată anevoie de deslușit, a artelor

plastice. Domeniu pe care volumele colecției îl investighează pe multiple planuri, reconstituind personalități marcante sau epoci de mare efervescență. Prin *Biblioteca de artă*, Editura Meridiane împlinește un act de cultură.

Dinu C. Giurescu

Succesul de public cu care a fost întîmpinată *Biblioteca de artă* se datorește desigur unei largi capacități de cuprindere a demersurilor culturale prin care poate fi abordat domeniul pasionant al artei. O concepție realistă a guvernat aparițiile: cea a recunoașterii situațiilor scalare dintr-o societate complexă, a denivelărilor peisajului sau ambianței intelectuale, fiecăreia acordîndu-i-se un mijloc adecvat și la îndemînă de informare, de explorare sau de educație a gustului. Prin seriile sale (ce se pot, eventual, înmulți în viitor), prin marea varietate a suscitării interesului cititorilor — de la sintezele sau studiile și eseurile de specialitate, pînă la interpretările românești — *Biblioteca de artă*, cu formatul ei comod și grațioasa prezentare grafică, a devenit un instrument de cultură eficient: prezența rafturilor ei într-un interior, prin solicitările-i multiple, e în măsură a genera exercițiul unei lecturi de inițiere și ascensionale, din ce în ce mai exigentă față de sine, în explorarea dimensiunilor spirituale, practic inepuizabile, ale acestei lumi fascinante a artei, explorare ce poate dărui (cu o antică formulă goetheană) trăirea incomparabilă a unui sens înalt al existenței umane.

Șt. Lupu

Dacă astăzi se poate afirma că informarea bibliografică a publicului amator de artă se situează la un nivel corespunzător, atunci trebuie să semnalăm aportul substanţial, din ultimii ani, al redactorilor Editurii Meridiane, care sărbătoresc acum un eveniment: apariţia numărului 100 al colecţiei *Biblioteca de artă*.

Privind retrospectiv, constat că nu există aproape domeniu al literaturii de artă pe care preocupările redactorilor colecţiei să nu îl fi cuprins. După cum nu există decît foarte puţine zone geografice şi temporale neacoperite. Biografii, pasionante studii tehnice, texte de sociologia artei, cărţi de estetică, iată doar cîteva din categoriile diverse de lucrări apărute în această colecţie. În cadrul ei au apărut texte fundamentale, de referinţă, semnate de celebrităţi ale istoriei artelor: Jean Cassou, Eugenio d'Ors, Vito Pandolfi, Bernhard Berenson, Henri Focillon, Ortega y Gasset etc.

Asemenea iniţiative stau sub semnul autenticului act de cultură şi, ca cititor, socot că e de datoria mea să omagiez munca, adesea anonimă, a acelora care, cu perseverenţă şi tenacitate, contribuie, nu puţin, în a insufla publicului larg dragostea pentru frumuseţea nepieritoare a unor opere ce au modelat şi vor modela mult timp încă profilul moral şi spiritual al omului.

Grigore Arbore

Cei pentru care frecventarea cărţii este mai mult decît un simplu agrement ştiu cît de greu este uneori să găseşti — în probleme de specialitate — textul de care ai nevoie. Şi ştiu cît e de important să poţi avea acasă, în propria ta bibliotecă, o carte a cărei lectură ţi-ar cere — în bibliotecile publice — foarte mult timp. Cînd

eram student (şi sînt numai cîţiva ani de atunci) accesul la lucrările unor autori ca Bernhard Berenson, Eugenio d'Ors, Ortega y Gasset, Charles de Tolnay, Pierre Francastel, Carola Giedion-Welcker şi atîţia alţii, era mai mult decît dificil. Datorez Editurii Meridiane confortul de a avea astăzi oricînd la îndemînă, în camera mea de lucru, asemenea lucrări. Este un privilegiu rar, care a devenit posibil prin munca devotată şi, în bună măsură, anonimă, a cîtorva oameni. Colecţia *Biblioteca de artă,* ajunsă acum la cel de al 100-lea volum, suferă — vor obiecta unii — de o anumită eterogenitate. Nu toate lucrările găzduite de ea sînt într-adevăr de aceeaşi anvergură teoretică, s-ar putea pe drept cuvînt spune. Cei care fac asemea obiecţii uită însă că o editură trebuie să poată satisface cerinţe inegale şi ignoră, în chip condamnabil, eforturile de tot felul pe care le presupune publicarea unei cărţi de artă, începînd cu achiziţionarea şi sfîrşind cu ilustraţia ei. Se cuvine, prin urmare, să respectăm şi să sărbătorim aceste eforturi, ca pe substratul tăcut al atîtor ceasuri de înalt divertisment şi de studiu fecund, ca pe carura atletică pe care se sprijină fiecare victorie a culturii prilejuită înlăuntrul nostru de apariţia unei noi cărţi.

Andrei Pleşu

Tiparul executat la
Intreprinderea poligrafică Sibiu

istoria
teatrului
universal
curente şi tendinţe
în arta
secolului XX
între alpi
şi marea
nordului
pictorii italieni
ai renaşterii
culturi
enigmatice
pe
i-am
cunoscut

biblioteca de artă

100

catalog

EDITURA MERIDIANE

Fondată în 1952

teorie, critică și istorie a artei • tratate, studii, monografii, eseuri • albume de artă • artă populară • teatru • cinema • arhitectură • artă fotografică • reproduceri • cărți poștale • lucrări de informare economică, culturală, socială și politică despre România

Bd. N. Bălcescu, 2
Căsuța poștală 20
București I

Lucrările pot fi procurate

- din librării
- de la difuzorii de carte din intreprinderi și instituții
- de la librăria „Cartea prin poștă", str. Pitar Moș, 5 București